

Forensische hulpverlening

15 februari 2007

De voordracht werd door dokter Verelst in 2 delen opgesplitst.

In het eerste deel werd er vooral aandacht besteed aan het beeld van forensische psychiatrie in het verleden. Dokter Verelst gaf ons een korte geschiedenisles. Forensische psychiatrie is ontstaan in Engeland en is van daar overgewaaid naar het vaste land. De basis van het concept is rond 1800 ontstaan. Aan het gevangeniswezen werd een aparte afdeling voorzien voor gevangenen met een psychische aandoening. Het stond nog allemaal in de kinderschoenen, maar men herkende dat er nood was aan aparte begeleiding van gevangenen die leden aan een psychische aandoening.

Het tweede deel van de uiteenzetting ging voornamelijk over de forensische universitaire opleiding, zijn eigen visie en de verschillende visies over forensische hulpverlening.

Als we kijken naar het gerechtsbeleid van België zien we dat er nog sterk zwart-wit wordt gedacht. Een persoon die een misdaad pleegt is toerekeningsvatbaar of niet toerekeningsvatbaar. 1/3 van de gevangenen met een psychische aandoening komen terecht in de gevangenis, 1/3 wordt geplaatst in een psychiatrisch ziekenhuis, 1/3 wordt ambulantly geholpen en 10% is nog voortvluchtig. Als we kijken naar Nederland wordt er gewerkt met percentages, er wordt niet zo zwart-wit gedacht. Het voordeel hiervan is dat iedere gevangene individueel gescreend wordt. Dit heeft voordelen voor alle partijen, maar er kruipt veel meer tijd in om een persoon te evalueren die een misdaad pleegt. Het is intensiever werken maar na verloop van tijd kunnen alle partijen hier de vruchten van plukken. Er worden meer positieve resultaten bereikt na verloop van tijd. Het is belangrijk om te weten wanneer personen met aanleg tot depressie, psychose of persoonlijkheidsstoornissen in de gevangenis belanden en dat de stoornis zich gaat uiten tijdens het verblijf in de gevangenis. Er is dus specifieke opvang nodig voor deze personen om dit te voorkomen. Wanneer mensen leiden onder een stoornis voor hun opname is het ook van groot belang dit zo goed mogelijk te herkennen en op te vangen.

Dokter Verelst beschrijft in zijn uiteenzetting het belang om naar de psychische aandoening en de misdaad te kijken, maar ook oog te hebben voor de misdaad en dat er nadien een psychische aandoening wordt vastgesteld bij de persoon. De visie van dokter Verelst over de be-

Seminarie

VTO JAARPROGRAMMA 2006-2007

voor alle professionele doelgroepen, scholen, huisartsen en andere geïnteresseerden.

Dr. Rudy Verelst

**Forensische psychiatrie:
op de grens tussen recht
en psychiatrie**

De forensische psychiatrie komt de laatste periode erg in de belangstelling naar aanleiding van de uitbouw van residentiële voorzieningen voor mid-security geïnteresseerden, onder meer in het UPC Sint-Kamillus te Bierbeek.

Deze voordrachten bouwen verder op een reeds lang bestaande traditie in de betrokken instellingen inzake het oplossen van een behandeling en de zorg voor gerechtsdienten. Forensische psychiatrie is een domein dat rusten is dan de opvang van gerechtsdienten in residentiële voorzieningen. Psychiatische depsiundonderzoek, onderzoek van de relatie tussen psychopathologie en criminaliteit zijn onder andere belangrijke vertakkingen van een forensisch psychiater.

Kenmerkend bij dit alles is de relatie tussen de psychiatrie en justitie, die het verticaal van de forensisch psychiater fundamenteel maakt.

Deze lezing zal aan de hand van de vraag wie de zorg voor gerechtsdienten dient op te nemen, de specificiteit van de forensische psychiatrie toelichten.

donderdag 15 februari 2007

Van 20u00 tot 21u30

Psychiatische Kliniek, Broeders Alexianen - TIENEN
Seminariezaal

Inschrijven

Tot en met 12 februari 2007
Via e-mail: voormingelen@facarila.org
Prijs € 10,00 (gratis voor personeelsleden en studenten) met drink na afloop.
Rekening nr. 734-3851515-33 met vermelding van het betreffende seminarie.
Betaling op de seminarieavond zelf kan ook.

Accreditering werd aangevraagd

U vindt alle informatie over ons VTO-aanbod op www.alexianen.be

Dr. Rudy Verelst
is forensisch psychiater en werkzaam in het U.P.C. - Sint-Kamillus te Bierbeek.

Psychiatische Kliniek
Broeders Alexianen
Lindendreef 11, 3000 Tienen
tel 01625 75 11
fax 01625 15 08
e-mail: voormingelen@facarila.org
www.alexianen.be

Universiteit
Psychiatrisch Centrum
Sint-Kamillus
Koningstraat 1, 3000 Bierbeek
tel 01625 25 11
fax 01625 33 79
e-mail: voormingelen@facarila.org

Uit de Vereniging
Nederlandsche Geneeskundige
Vereniging (N.G.V.)

handelingsaanpak is dat alle partijen met elkaar moeten samenwerken. Er moet gekeken worden naar de psychische aandoening, de sociale context en de gerechtelijke feiten. Het is een kluwen van al deze onderdelen, het is niet voldoende de aandoening te behandelen maar de andere facetten moeten benaderd worden en als er zich problemen voordoen moeten deze ook aangepakt worden. Het motto van alle partijen moet zijn dat ze de patiënt willen aanpakken en vooruit helpen en niet dat ze hem proberen door te schuiven. Daar heeft de patiënt totaal geen baat bij. Momenteel lopen er drie projecten in Vlaanderen in Zelzate, Rekem en Bierbeek. De projecten zijn een succes. Ze spitsen zich vooral toe op de reïntegratie van patiënten in de maatschappij. In de toekomst gaan er twee grote instellingen gebouwd worden in Antwerpen en Gent, waar psychiatrische patiënten terecht kunnen die een misdaad gepleegd hebben. De opvang van deze instellingen zullen beter voorzien zijn voor de patiënten dan het gewone gevangeniswezen. Er wordt meer zorg op maat geleverd. Heb je interesse om als psychiatrische verpleegkundige werkzaam te zijn in een forensische hulpverlening dan moet je voldoen aan enkele kwaliteiten. Je moet over enige klinische vaardigheid beschikken, er moet een natuurlijke nieuwsgierigheid zijn. Er moet enige tolerantie zijn naar moeilijke patiënten, je kan best beschikken over een evenwichtige houding, oog hebben voor detail, de vaardigheid hebben een klinisch team te kunnen leiden, beschikken over voldoende energie, klaar denken en spreken.

Katleen Goeyens
stagiaire Ter Dennen observatie